

CZ Boicu HR-1327/MHP/11.11.2020



AVOCATUL POPORULUI
REGISTRARIURĂ GENERALĂ
INTRARE Nr. 20884...18 NOV. 2020

Nr. 52164/52330/DSDRP/ / 11.2020

Doamnei Raluca Ecaterina Alexandru
Adjunct al Avocatului Poporului
Str. George Vraca nr. 8, sector 1, București

Stimată doamnă adjunct al Avocatului Poporului,

Având în vedere adresa dumneavoastră nr. 17809 din data de 02.10.2020, referitoare la vizita efectuată în Penitenciarul Botoșani, vă comunicăm următoarele:

Referitor la aspectele privind depășirea capacitatii legale de cazare a Penitenciarului Botoșani, vă comunicăm că Administrația Națională a Penitenciarelor are cunoștință despre aspectele referitoare la aglomerarea unităților penitenciare, depunând, permanent, toate diligențele necesare diminuării acestui fenomen, în măsură resurselor de care dispune sistemul penitenciar din România.

În acest sens, Administrația Națională a Penitenciarelor dispune, în limita competenței, măsuri de extindere a spațiilor de cazare, îmbunătățirea condițiilor de detenție, de asigurare a patului individual fiecărei persoane private de libertate, precum și transferarea unor *deținuți în alte unități penitenciare cu grad de ocupare mai mic, în vederea echilibrării efectivelor de deținuți între penitenciare profilate pe deținerea aceleiași categorii.*

În scopul monitorizării permanente a populației unităților subordonate, asigurării separaționii pe regimuri de executare și categorii de persoane custodiate, gestionarii judicioase a spațiilor, precum și pentru menținerea unui echilibru just între interesele tuturor persoanelor custodiate, la nivelul Administrației Naționale a Penitenciarelor, s-a constituit, în baza Deciziei Directorului General nr. 369/26.02.2018, o comisie permanentă de analiză a gradului de ocupare a unităților subordonate în funcție de capacitatea de cazare a sistemului penitenciar.

Astfel, comisia se întrunește săptămânal, centralizează și analizează raportarea săptămânală a unităților subordonate cu privire la capacitatea de cazare calculată la 4m² și efectivele custodiate și dispune măsuri pentru reducerea fenomenei de aglomerare.

Conform situației privind capacitatea de cazare a unităților și a efectivelor acestora pe regimuri la data de 14.01.2020, indicele de ocupare al Penitenciarului Botoșani era de 140,09%, până la momentul actual acesta scăzând până la o valoare de 134,9%.

Indicele privind situația capacitatii de cazare a unităților și efectivelor este influențat foarte mult de fenomenul infracțional și de dinamica efectivelor de deținuți, neexistând o modalitate exactă de control asupra acestor două aspecte, fapt pentru care Administrația Națională a Penitenciarelor depune eforturi constante în ceea ce privește gestionarea corectă și eficientă a fluxului mare de persoane încarcerate, cu scopul asigurării unui climat care să conducă la crearea unui mediu propice atingerii dezideratului urmărit prin aplicarea pedepsei privative de libertate.

La momentul actual, Administrația Națională a Penitenciarelor se preocupă de îndeplinirea activităților prevăzute în *Planul de măsuri privind punerea în aplicare a Deciziei nr. 360/2020 privind profilarea locurilor de deținere din subordinea*



Administrației Naționale a Penitenciarelor, ținând cont de contextul epidemiologic existent.

Înalta Curte de Casație și Justiție, în cuprinsul Deciziei nr. 46 din 19 februarie 2020, pronunțată în dosarul nr. 631/95/2018, a reținut următoarele:

Instanța europeană, atunci când a analizat, prin prisma dreptului la demnitate umană, protejat de art. 3 din Convenție, cauzele tratamentului degradant reclamat de o persoană aflată în detenție, generat de supraaglomerare, de lipsa de condiții igienice corespunzătoare, a apreciat că acesta poate fi rezultatul unor probleme ce excedează culpei propriu zise a administrației penitenciarului, fiind o deficiență structurală și sistemică.

În consecință, răspunderea statului nu poate fi exclusă pe considerentul că acesta răspunde patrimonial, obiectiv sau subiectiv, exclusiv după reguli derogatorii de la regimul ce guvernează răspunderea particularilor, nefiindu-i aplicabile, în acest caz, dispozițiile C. civ. Textele de lege invocate de recurent nu sunt în măsură să justifice incapacitatea de drept civil a acestuia de a răspunde într-un raport juridic imediat pe principiile răspunderii civile delictuale.

Dimpotrivă, prin dispozițiile art. 221 - 224 C. civ. este reglementată răspunderea civilă atât a persoanelor juridice de drept public, dar și a statului, fie în raporturile juridice în care este titular de drepturi și obligații, fie în subsidiar pentru obligațile autorităților publice.

În același timp, în speță, răspunderea Administrației Naționale a Penitenciarelor a fost înălțată, reținându-se că s-ar fi justificat chemarea în judecată a acestei autorități publice pentru a răspunde pentru producerea unui eventual prejudiciu ca urmare a condițiilor efective de detenție, altele decât supraaglomerarea din penitenciare.

Astfel, câtă vreme instanța de apel a constatat imposibilitatea obiectivă a Administrației Naționale a Penitenciarelor de a se conforma standardului prevăzut în legislația ce reglementează modalitatea de efectuare a stării de detenție, prejudiciul, raportat la condițiile inadecvate de executare a pedepsei privative de libertate astfel cum au fost reținute, fiind cauzat de împrejurări independente de posibilitățile sale de decizie și control, o atare statuare este în concordanță cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, potrivit cu care această situație este cauzată de o problemă structurală și sistemică, ce nu poate fi rezolvată decât de Statul Român.

În consecință, Înalta Curte reține că, în mod corect, recurentei (statul Român) i-a fost recunoscută calitatea procesuală pasivă în litigiul dedus judecății, față de natura faptei ilicite reținute, supraaglomerarea penitenciarelor în care reclamantul a fost deținut putând fi imputată doar statului, iar acordarea de despăgubiri morale pentru prejudiciul născut din această faptă putând fi dispusă doar în sarcina acestuia, deoarece Statul este cel care stabilește politica penală.

Înalta Curte constată că, judicios, instanța de apel a reținut că **Administrației Naționale a Penitenciarelor îi revine un rol secundar, care constă în aplicarea dispozițiilor cu caracter normativ și în gestionarea resurselor financiare care sunt puse la dispoziție în cadrul politicii financiare a Statului Român**, iar în acest sens s-a pronunțat și Curtea Europeană a Drepturilor Omului care a făcut trimitere la dispozițiile art. 46 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului ce impun statului printr-o obligație legală de a aplica măsurile generale și/sau individuale corespunzătoare pentru a garanta dreptul persoanelor aflate în detenție și drepturile cuvenite.



În ceea ce privește angajarea de personal, facem precizarea că, în prezent, la Penitenciarul Botoșani, au fost scoase la concurs de ocupare din sursă externă, posturi din următoarele sectoare de activitate: siguranța detinerii și regim penitenciar, reintegrare socială, economico-administrativ și medical, astfel:

- 6 posturi agent (barbați) în cadrul sectorului operativ, prin anunțul de concurs nr. 40032/PBBT/21.09.2020;

- 1 post ofițer (psiholog) prin anunțul de concurs nr. 52817/14.10.2020 ;

- 2 posturi ofițer (educație) prin anunțul de concurs nr. 52817/14.10.2020;

- 2 posturi agent (conducător auto) prin anunțul de concurs nr. 51497/05.10.2020;

- 1 post agent (fochist) prin anunțul de concurs nr. 51497/05.10.2020;

- 2 posturi asistent medical (generalist) prin anunțul de concurs nr. 50548/28.09.2020.

- 3 posturi de medic prin anunțul publicat în "Viața Medicală" la data de 30.10.2020;

De asemenea, la nivelul Administrației Naționale a Penitenciarelor a fost demarată și procedura de trecere a agenților de poliție penitenciară în corpul ofițerilor de poliție penitenciară, la nivelul Penitenciarului Botoșani, fiind scoase, în vederea ocupării prin această procedură, următoarele posturi vacante:

- 1 post ofițer (economist) prin Anunțul de concurs nr. 52290/09.10.2020;

- 1 post ofițer (achiziții publice) prin Anunțul de concurs nr. 52290/09.10.2020;

- 2 posturi ofițer (evidență) prin Anunțul de concurs nr. 52282/09.10.2020;

- 2 posturi ofițer (educație) prin Anunțul de concurs nr. 52283/09.10.2020;

La nivelul sistemului administrației penitenciare, asistența medicală este acordată cu respectarea standardelor terapeutice stabilite prin ghiduri de practică în specialitatea respectivă, aprobate la nivel național prin Ordin al Ministrului Sănătății și publicate în Monitorul Oficial al României, sau, în lipsa acestora, a standardelor recunoscute de comunitatea medicală a specialității respective. În acest sens, personalul medical existent la nivelul unităților penitenciare asigură asistența medicală tuturor persoanelor private de libertate custodiate, îndeplinind sarcinile specifice activităților medicale curente.

Precizăm că, la nivelul Penitenciarului Botoșani au fost angajați doi medici – un medic medicină generală și un medic medicină dentară – cu contract de muncă pe perioadă determinată, ca urmare a derulării de concursuri de angajare, din sursă externă, în perioada pandemiei COVID-19.

Desi punerea în practică a unor obiective cu efect direct asupra vietii persoanelor private de libertate este condiționată de contextul epidemiologic actual, Administrația Națională a Penitenciarelor are ca principală linie de acțiune asigurarea unei suprafete suficiente pentru fiecare persoană custodiată și îmbunătățirea vieții în penitenciar pentru fiecare dintre acestea.

Cu deosebită considerație,

**Pentru comisar șef de poliție penitenciară Tiberiu Firinel UNGUREANU
Directorul general al Administrației Naționale a Penitenciarelor, semnează**

Comisar șef de poliție penitenciară Felix FABRY

Director

Direcția Siguranța Detinerii și Regim Penitenciar